

se, klonken gedempte stemmen en tinkelde zacht geluid, zoodat Aafke hardnekkig haar aandacht afhield van het keukenraam en een wrok hield tegen Jans, die daar in de betooverde wereld als een onbeschaamde indringster zat."

Is dat nu kinderlijk? Die „wrok" vooral is een bedenksel van de schrijfster. En van dat moois is er meer in dit boek. Ook slepen de zinnen zich soms zoo langzaam en zwaar voort, dat je er ongeduldig bij wordt.

Toch — dit boek staat litterair hooger als dat van mevrouw Van Hoogstraten—Schoch. Al kunnen we het ook niet ter lezing aanbevelen, ja, al zouden we tegen de lezing door jonge meisjes ernstige bezwaren hebben, het moge onze christelijke schrijfsters leeren, natuurlijk te zijn en het leven niet te *dwingen* naar eigen zin en verlangen.

Slechts de liefdevolle en nauwkeurige waarneming van het groote menschenleven kan óók een boek voor jonge meisjes maken tot wat het wezen moet. K.

HANDWERKEN.

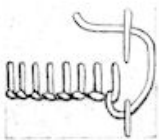
RANDJES VOOR BLOUSES, JAPONNEN ENZ.

't Schijnt dat tegenwoordig het handwerk weer in eere komt, niet alleen voor kussens, kledjes enz., doch ook ter versiering van kledingstukken.

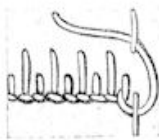
De nieuwste modeplaten brachten ons veel afbeeldingen van linnen en voile blouses en japonnen, rijk met randen in kruissteek-borduurwerk versierd.

Niet ieder jong meisje kan den tijd vinden, om zoo veel arbeid aan een blouse te besteden.

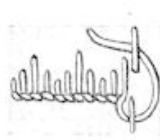
Ook met eenvoudiger randjes, voornamelijk ter afwerking van kragen en manchetten, en ook wel aangebracht aan de onderrand van de, zoo zeer in de mode zijnde, schootblouses, bereikt men reeds een zeer aardig effect. Hoofdzaak zijn net, regelmatig werk en een aangename kleurencombinatie. Bij effen stoffen is men, wat de kleur van het borduur-materiaal aangaat, tamelijk vrij; bij bewerkte katoentjes of geborduurde of bedrukte voiles en mouselines neemt men de borduurzijde in overeenstemming met de kleur van het ingewerkte patroon.

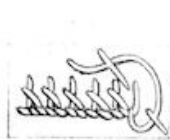
I.

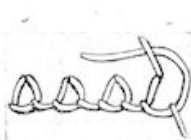
II.

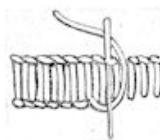
III.

IV.

V.

VI.

Wat nu de randjes aangaat: No. 1 is de gewone festoneersteek, op regelmatige afstanden gewerkt, en de Nos. 2 tot 6 zijn variatie's hierop. Een beschrijving lijkt mij niet noodig; de afbeeldingen spreken voor zich-zelf.

Alleen nog enkele algemeene opmerkingen.

Dient het randje ter afwerking van een dubbele kraag, dan rijgt men de beide kraagdeelen, na ze van een even breede inslag voorzien te hebben, precies op elkaar, festonneert goed door en door en verwijdert na afloop van het werk de rijgdraad. Eerst doorstikken is dan niet noodig en staat ook minder mooi. Moet men een enkele stof afwerken, dan slaat men deze ongeveer een halve cM. naar binnen om, bevestigt deze inslag door rijgsteken, festonneert en verwijdert hierna weer de rijgdraden. Wordt het feston echter aangebracht op een plaats, die bij het uit- en aantrekken veel te lijden heeft of gemakkelijk zou uitrekken, dan doet men beter de stof, vóór men festonneert, van een smal belegselsel te voorzien.

Misschien komt dit artikeltje voor de eigen zomer-toiletjes te laat, doch dan is er allicht nog wel een kleintje in de familie, die een nieuw jurkje noodig heeft. Als groote zus nu eens de jurk voor kleine zus netjes borduurt, denk ik dat moeder wel blij kijken zal. En dat is toch zeker ook heel wat waard?

J. M. W.-W.

EN BIJ ONS?

In de dagen, toen stroomden vluchtelingen ons land binnenkwamen, is er wel gezegd, dat de verwoeste plaatsen uitmuntten door goddeloosheid en losbandigheid.

Of het waar was?

Beter dan te trachten deze vraag te beantwoorden is het zeker, in eigen land en in eigen omgeving, ja in eigen huis rond te zien, en ons-zelf af te vragen, of wij zoo veel beter zijn dan die zwaar-getroffenen.

En dan wil ik nu in 't bijzonder één punt, dat vooral onze vrouwen en meisjes aangaat, hier even aanroeren.

Ik bedoel: de tegenwoordige vrouwenkleding.

't Is zeker, dat wij allen in een bepaalde mate onderworpen zijn aan de mode. En indien wij ons niet tot in zekeren graad onderwerpen, we zouden ons bespottelijk maken en juist door ons ingaan tegen de mode stof geven tot gepraat.

Maar christen-vrouwen en christen-meisjes mogen zich nooit laten maken tot slavinnen van de mode.

En dat vooral niet, wanneer deze een los, ja, een onzedelijk karakter vertoont, zooals dat in onzen tijd het geval is.

Want ge moet niet meenen, dat de mode uitgedacht wordt op de ateliers van de groote mode-zaken, en verder met den tijdgeest niets te maken heeft. Wanneer er geen aanpassing is, neemt een bepaalde mode niet op en verdwijnt vanzelf weer.

Wanneer het karakter van onzen tijd streng-degelyk en ingetogen zedig was geweest, zouden we nooit de

laag-uitgesneden japonnen en de doorzichtige stoffen gekregen hebben, zelfs al hadden de fabrikanten geacht, die in te voeren.

Ge denkt misschien, dat ik overdrijf. Maar anderen zien het evenzoo in als ik. In het maandblad „Voor Moeders”, in „Timotheüs”, in „Chr. Vrouwenleven”, wat dit laatste betreft weer overgenomen uit „Het Kind”, zij allen wijzen op hetzelfde kwaad. Van Roomsche zijde werd reeds een bond gesticht, welker leden zich verbinden zichzelf en heur kinderen voegzaam te kleeden.

Neen, ik ijver niet voor hooge, stijve boorden. Maar een laag boord is iets anders dan een uitgesneden japon.

Ik verg niet, dat ge in den zomer een dikke jurk zult aantrekken. Doch wederom: een dun stofje of katoentje kan zeer wel voegzaam dekken.

Christen-meisjes, ik zou je willen vragen: denk na, wanneer ge een nieuw costuum kiest. Vraag uzelve af, of ge er geen aanstoot mee geeft.

Vinet zegt: „la costume est une langue.”*) Laat er dan van onze kleeding een goede sprake uitgaan.

J. M. W.—W.

*) Het costuum is een taal.

VAN BOEKEN EN COURANTEN.

I.

Victor Hugo laat in zijn „Notre Dame de Paris” door een priester den ondergang van de architectuur voorstellen door de opkomst van het boek.

Inderdaad, vóór de XVde eeuw werd iedere hooge gedachte en elk groot religieus gevoel vastgelegd in steen.

Bezoek de Romaansche St. Servaaskerk te Maastricht. Het mysterieuse licht dringt ternauwernood door de kleine vensters in de dikke muren; we houden onzen adem in; 't is, of er een fluisterend gebed door de ruimte gaat. We krijgen een diep gevoel van deemoed.

In de mooie Gothische Dom te Keulen dringt het licht in volle stroomen binnen, doch ontdaan van kilheid en nuchterheid door de beschilderde ruiten. Intieme hoekjes als in een Romaansche kerk zijn hier niet. We overzien de heele ruimte, het oog volgt de opwaartsstrevende spitsbogen, we krijgen een indruk van zelfbewustheid en kracht.

Een Romaansche kerk is als een peinzend, in diepe verootmoediging naar binnen gekeerd. Een Gotische kerk is een luide lofzang; een daad.

Ja, ook wij kunnen deze boeken van steen nog lezen en door menige bladzijde worden we ontroerd.

De uitvinding van de boekdrukkunst geeft een ander en gemakkelijker middel, om de menschelijke gedachte en verbeelding uit te drukken. Geen leger van arbeiders, geen tientallen van jaren zijn er meer noodig. Eén man zit in zijn rustige kamer met eenige vellen papier en wat inkt — en duizenden leeren zijn gedachten kennen en eeuwen later genieten nog velen van zijn schoone verbeeldingen. De groote middeleeuwsche eenheids-gedachte verdwijnt, het individualisme is komend. Er is geen heel volk of een heele stad meer noodig, om aan de idee vorm te geven.

De kunst van het boek dagteekent uit den tijd, toen de vernuftige Egyptenaren de kunst leerden verstaan, om uit het merg van den papyrus dunne plaatjes te bereiden, die ze met water aan elkaar kleefden. Ze werden dan in de zon gedroogd, ontdaan van de grootste oneffenheden en eindelijk met hamers geperst. Zulke vellen, die vaak vijftien tot achttien Meter lang waren, werden om een stok gerold, waarop de titel van het boek met mooie letters geschreven werd.

Toen in 197 voor Chr. koning Eumenius van Pergamon zich in verlegenheid bevond, daar Egypte hem geen papier wilde leveren, ontdekte een inwoner van die stad, dat de onderste huid van dieren, als schapen en kalveren, zeer goed beschreven kon worden. Daar deze stof veel leniger en sterker was, dan het oude Egyptische papier, ging men zich er al spoedig algemeen van bedienen, vooral toen door de verovering van Egypte de uitvoer van papyrus onmogelijk was geworden. Naar de stad Pergamon, waar het uitgevonden was, werd dit schrijfmateriaal perkament genoemd.

Een groot voordeel van perkament was, dat het aan twee kanten kon beschreven worden. In rol-formaat was het echter moeilijk te hanteeren, vooral als het omgekeerd moest worden, om de achterzijde te lezen. Daardoor kwam men op de gedachte, de vellen te vouwen op de manier als de tegenwoordige „albums” van stadsgezichten, die tot één lang eind uitgevouwd kunnen worden, doch waarbij ook blad voor blad kon worden omgeslagen. Zoo kwam men langzamerhand tot den vorm van het boek, zooals wij die nu kennen.

Reeds in 1125 schreef een abt van Clany over een stof om op te schrijven, gemaakt van oud linnen en in dien tijd werd er in Frankrijk een papiermolen gebouwd. Maar de ijverige kloosterbroeders bedienden zich niet gaarne van papier; perkament was duurzamer en hun langdurige, vermoeiende arbeid mocht wel een materiaal gebruiken, dat den tijd kon weerstaan.

Want het was wél een ontzettende arbeid, het copieeren van een boek, het eenige middel van vermenigvuldiging. Lettertje na lettertje werd met de grootste nauwkeurigheid geteekend; jaren lang besteedden zij al hun energie, om één boek te voltooien; zij zagen met even brandend verlangen uit naar het einde, als een zee-man naar de haven. Geen wonder, dat menigeen op de laatste bladzijde een verzuchting slaakt. We lezen: „vriendelijke lezer, houdt uw vingers thuis en pas op, dat ge het schrift van deze bladzijden niet vuilmaakt, want de mensch, die de kaligrafie niet beoefent, vermoedt niet het verdriet, dat ze ons geeft. De aanblik van de haven kon den zeevaarder niet zoeter zijn, dan 't gezicht van deze laatste bladzijde is aan den schrijver. Drie vingers houden alleen de pen, maar geheel zijn lichaam spant zich in en werkt.”

Een ander roept: „Pas op uw vingers, zet ze niet op mijn schrift, ge weet niet wat schrijven is, het is een moordend werk. Uw rug wordt krom, uw oogen verduisteren, uw maag en lendenen worden pijnlijk. Bid dus, o mijn broeder, die dit boek leest, bid voor den armen Raoul, den dienaar van God, die dit boek met zijn eigen hand geschreven heeft in het klooster van St. Aignan.”

C. A. K.

(Wordt vervolgd.)